

Handelsbetrekkingen van België met

NOORWEGEN

Deze statistische nota is ook beschikbaar op de website van het Agentschap voor Buitenlandse Handel : www.abh-ace.be

**Agentschap voor
Buitenlandse Handel**

INHOUDSTAFEL

1	Belang van België en de andere EU-landen in de handel met Noorwegen.....	2
1.1	Export.....	2
1.2	Import.....	3
2	Belang van Noorwegen en haar buurlanden in de Belgische buitenlandse handel (2018)	4
3	Bilaterale handelsbetrekkingen	5
3.1	Handelsverkeer in goederen	5
3.1.1	Export.....	7
3.1.2	Import	9
3.1.3	Algemene evolutie van de handel in goederen na de eerste drie maanden van 2019	11
3.2	Handelsverkeer in diensten.....	12
3.2.1	Export.....	13
3.2.2	Import	14
3.2.3	Algemene evolutie van de handel in diensten na de eerste drie maanden van 2019	15
4	Enkele economische indicatoren - Noorwegen	16
5	METHODOLOGISCHE OPMERKINGEN	17
5.1	CONCEPT	17
5.2	Index van de eenheidsprijs in de in- en uitvoer.....	18
6	Bronnen.....	19
7	Contacten	19

1 BELANG VAN BELGIË EN DE ANDERE EU-LANDEN IN DE HANDEL MET NOORWEGEN

1.1 EXPORT

De totale export van goederen vanuit de Europese Unie (EU-28) naar Noorwegen was in 2018 goed voor een bedrag van bijna EUR 53,9 miljard. **België vertegenwoordigde hierin een aandeel van 3,0%, waarmee het binnen de EU de 10de belangrijkste exporteur van goederen naar Noorwegen was.** Zweden nam de 1ste plaats in met 27,4%, terwijl Duitsland en Denemarken de tweede en derde plaats bezetten met een aandeel van respectievelijk 16,8% en 10,5%.

Terwijl de waarde van de Europese uitvoer (EU-28) naar Noorwegen in 2018 6,4% (+EUR 3,3 miljard) hoger lag dan een jaar eerder, is de

Belgische export er tijdens deze periode met 1,3% (-EUR 21,6 miljoen) op achteruit gegaan. Dit heeft ertoe geleid dat het aandeel van ons land binnen de EU-export van goederen naar Noorwegen in 2018 is afgenomen.

De Zweedse export van goederen naar Noorwegen steeg in 2018 met 6,9% (+EUR 948,3 miljoen) in waarde, terwijl die van Duitsland en Denemarken met respectievelijk 3,9% (+EUR 338,7 miljoen) en 3,7% (+EUR 201,2 miljoen) toenam.

TABEL 1: EVOLUTIE VAN DE EXPORT NAAR NOORWEGEN

In miljoen €	2017	2018	Variatie (in %)	Aandeel (in %)
1 Zweden	13.823,2	14.771,6	6,9	27,4
2 Duitsland	8.735,7	9.074,4	3,9	16,8
3 Denemarken	5.451,9	5.653,2	3,7	10,5
10 België	1.648,7	1.627,1	-1,3	3,0
...				
Totaal EU-28	50.649,3	53.900,5	6,4	100,0

1.2 IMPORT

De totale import van goederen vanwege de Europese Unie (EU-28) uit Noorwegen bedroeg EUR 83,8 miljard in 2018. **België vertegenwoordigde een aandeel van 6,5%, waarmee het binnen de EU de 6de belangrijkste importeur van goederen uit Noorwegen was.** Aan invoerzijde werd de eerste plaats ingenomen door het Verenigd Koninkrijk met 26,1%, terwijl Nederland en Duitsland de tweede en derde plaats bezetten met een aandeel van respectievelijk 20,0% en 14,2%.

Terwijl de Europese invoer (EU-28) uit Noorwegen tussen 2017 en 2018 met 13,6% (+EUR 10,0 miljard) toenam, ging de Belgische

import er tijdens deze periode vanuit procentueel oogpunt nog een stuk sterker op vooruit (+24,4%, hetzij +EUR 1,1 miljard). Het resultaat hiervan is dat het aandeel van ons land binnen de EU-import van goederen uit Noorwegen in 2018 is toegenomen.

De Britse import van goederen uit Noorwegen steeg in 2018 met 3,9% (+EUR 827,5 miljoen) in waarde, terwijl die van Nederland en Duitsland met respectievelijk 29,3% (+EUR 3,8 miljard) en 26,4% (+EUR 2,5 miljard) groeide en dit in beide gevallen als gevolg van de hogere waarde voor o.a. 'ruwe aardolie en ruwe olie uit bitumineuze mineralen'.

TABEL 2: EVOLUTIE VAN DE IMPORT UIT NOORWEGEN

In miljoen €	2017	2018	Variatie (in %)	Aandeel (in %)
1 Ver. Koninkrijk	21.045,6	21.873,1	3,9	26,1
2 Nederland	12.956,5	16.753,3	29,3	20,0
3 Duitsland	9.414,3	11.899,5	26,4	14,2
...				
6 België	4.381,1	5.450,5	24,4	6,5
...				
Totaal EU-28	73.770,3	83.815,3	13,6	100,0

2 BELANG VAN NOORWEGEN EN HAAR BUURLANDEN IN DE BELGISCHE BUITENLANDSE HANDEL (2018)

KLANT → BELGISCHE EXPORT

LEVERANCIER → BELGISCHE IMPORT

IJsland

92ste klant

EUR 117,7 miljoen

99ste leverancier

EUR 62,6 miljoen

Zweden

12de klant

EUR 6.365,8 miljoen

12de leverancier

EUR 7.264,2 miljoen

Noorwegen

34ste klant

EUR 1.627,2 miljoen

14de leverancier

EUR 5.450,5 miljoen

Denemarken

22ste klant

EUR 2.859,8 miljoen

32ste leverancier

EUR 1.456,3 miljoen

Finland

27ste klant

EUR 2.204,4 miljoen

24ste leverancier

EUR 2.715,8 miljoen

INTERESSE VOOR NOORWEGEN

Het Exporteursbestand van het Agentschap voor Buitenlandse Handel telt 2.621 Belgische ondernemingen die naar Noorwegen exporteren. Verder zijn er nog 3.294 bedrijven die interesse tonen voor deze markt.

3 BILATERALE HANDELSBETREKKINGEN

3.1 HANDELSVERKEER IN GOEDEREN

In 2018 stond Noorwegen **34ste** op de lijst van de voornaamste klanten van België, na Griekenland maar voor Saoedi-Arabië.

De **uitvoer** van België naar Noorwegen bedroeg EUR 1.627,1 miljoen in 2018, hetzij een lichte achteruitgang van **1,3%** (-EUR 21,6 miljoen) in vergelijking met een jaar eerder. In 2018 nam Noorwegen 0,4% van de totale Belgische uitvoer voor zijn rekening.

Noorwegen rangschikte zich in 2018 als **14de** leverancier van België. Hiermee plaatste het land zich na Zwitserland, maar voor India.

De Belgische **invoer** uit Noorwegen is met **24,4%** (+EUR 1.069,4 miljoen) toegenomen, van net geen EUR 4,4 miljard in 2017 tot iets minder dan EUR 5,5 miljard afgelopen jaar. Het aandeel van het land in de totale Belgische invoer bedroeg aldus 1,4% in 2018.

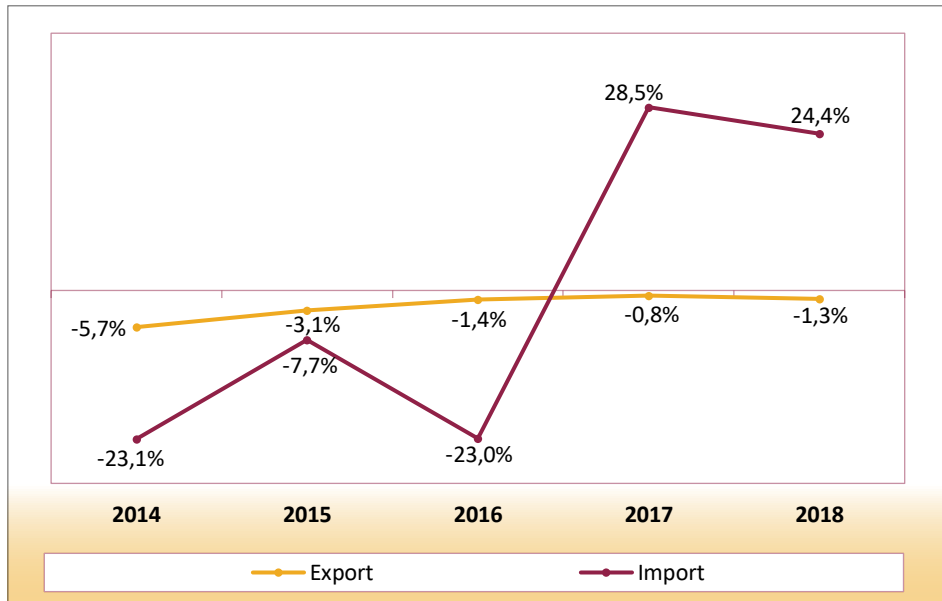
TABEL 3: EVOLUTIE VAN DE HANDELSBETREKKINGEN TUSSEN BELGIË EN NOORWEGEN

In miljoen €	2014	2015	2016	2017	2018
Export	1.739,1	1.685,8	1.662,2	1.648,7	1.627,1
Import	4.797,2	4.426,2	3.408,8	4.381,1	5.450,5
Handelsbalans	-3.058,1	-2.740,4	-1.746,6	-2.732,4	-3.823,4
Export: variatie (in %)	-5,7	-3,1	-1,4	-0,8	-1,3
Import: variatie (in %)	-23,1	-7,7	-23,0	28,5	24,4

De Belgische **handelsbalans** voor goederen met Noorwegen is traditioneel in het nadeel van ons land. Het tekort, dat iets minder dan EUR 3,1 miljard bedroeg in 2014, nam tijdens de twee daaropvolgende jaren echter af tot achtereenvolgens EUR 2,7 miljard en EUR 1,7 miljard doordat de waarde van de invoer er telkens sterker op achteruit ging dan die van

de uitvoer. Terwijl de import van goederen de afgelopen twee jaar een groei liet optekenen, viel de export steeds verder terug. Dit had tot gevolg dat het deficit op de balans in 2017 opnieuw steeg tot EUR 2,7 miljard, alvorens in 2018 haar hoogste niveau van de periode onder beschouwing te bereiken met EUR 3,8 miljard.

GRAFIEK 1: VARIATIE VAN DE IN- EN UITVOER (IN %)

De Belgische **import** van goederen uit Noorwegen wordt traditioneel gedomineerd door de rubriek minerale producten. Een stijging of daling hiervan heeft ook een grote invloed op de algemene evolutie van de Belgische import uit dit land. Nadat de invoer in 2014 met 23,1% was gedaald, werd er in de twee daaropvolgende jaren een verdere afname van achtereenvolgens 7,7% en 23,0% opgetekend. Telkens was de reden voor deze achteruitgang in de eerste plaats de verminderde invoer van de hierboven reeds vermelde minerale producten. Aangezien de waarde van deze rubriek in 2017 en 2018 toenam, is ook de totale Belgische import van goederen uit Noorwegen de voorbije twee jaar gestegen met achtereenvolgens 28,5% en 24,4%.

Mede door de verminderde uitvoer van chemische producten daalde de totale Belgische **export** van goederen naar Noorwegen in 2014 met 5,7%. Het daaropvolgende jaar waren het echter de rubrieken transportmaterieel en machines en toestellen die er in belangrijke mate mee voor zorgden dat de uitvoer verder daalde met 3,1%. Ook in 2016 (-1,4%), 2017 (-0,8%) en 2018 (-1,3%) bleef de Belgische export van goederen naar Noorwegen telkens aan waarde inboeten. Tijdens elk van die jaren lag de lagere waarde voor chemische producten hier mee aan de basis van.

3.1.1 EXPORT

Ook in 2018 bezetten **chemische producten** weer de koppositie voor wat de Belgische export van goederen naar Noorwegen betreft. Met een totaal van net geen EUR 415,7 miljoen nam deze groep van producten 25,5% van de uitvoer voor haar rekening. Deze sectie had o.a. betrekking op 'nucleïnezuren en zouten daarvan', 'immunologische producten' en 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik'.

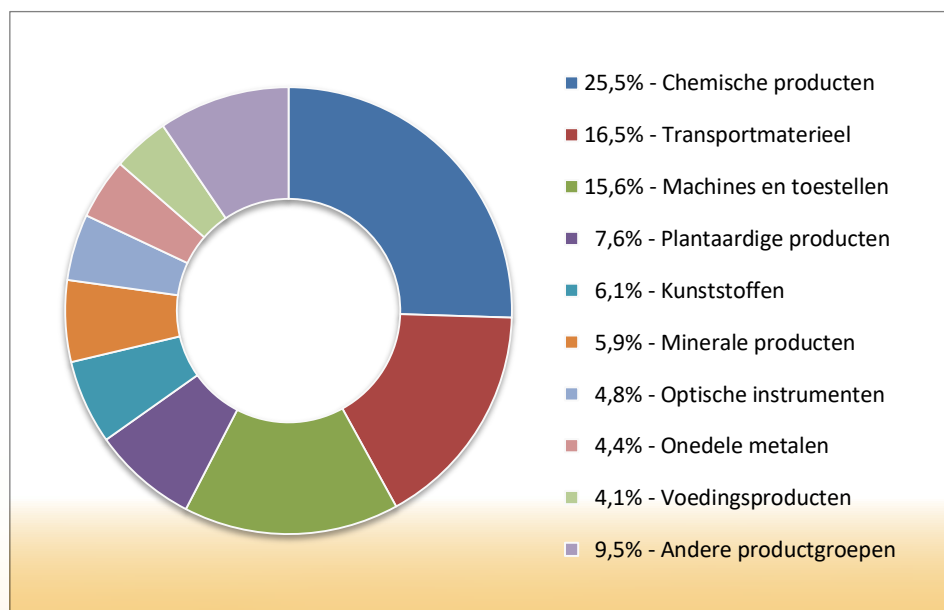
Transportmaterieel (belangrijkste sub-secties: 'hybride voertuigen', 'automobielen en andere motorvoertuigen met een cilinderinhoud van meer dan 1.500 cm³ doch niet meer dan 2.500 cm³' en 'elektrische voertuigen') vertegenwoordigde met een totaal van EUR 268,7 miljoen een aandeel van 16,5% in de totale uitvoer.

Machines en toestellen (belangrijkste sub-secties: 'turbinestraalmotoren met een stuwkracht van meer dan 25kN' en 'machines waarvan de bovenbouw 360° kan draaien') vervulde de top drie met een aandeel van 15,6%, hetzij een bedrag van EUR 253,5 miljoen.

Andere secties met een aandeel van meer dan 5,0% in de Belgische export van goederen naar Noorwegen waren:

- **plantaardige producten:** EUR 123,9 miljoen, hetzij een aandeel van 7,6%;
- **kunststoffen:** EUR 98,7 miljoen, hetzij een aandeel van 6,1% en
- **minerale producten:** EUR 95,5 miljoen, hetzij een aandeel van 5,9%.

GRAFIEK 2: BELGISCHE UITVOER NAAR NOORWEGEN GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2018 - IN %)

De onderstaande grafiek toont aan dat van de tien belangrijkste productgroepen die van **minerale producten** veruit de sterkste procentuele groei liet optekenen in 2018. De uitvoer hiervan steeg onder impuls van de subsecties 'halfzware oliën' en 'pek van steenkoolteer of van andere minerale teer' met EUR 28,4 miljoen (+42,3%). Dat de waarde aanzienlijk sterker toenam dan de hoeveelheid geeft aan dat de eenheidsprijs voor dit type product het voorbije jaar hoger lag dan voordien.

De toegenomen uitvoer van **kunststoffen** met 16,6% (+EUR 14,0 miljoen) was dan weer hoofdzakelijk te danken aan de subsecties 'flessen en flacons van kunststof' en 'polymeren van ethyleen'.

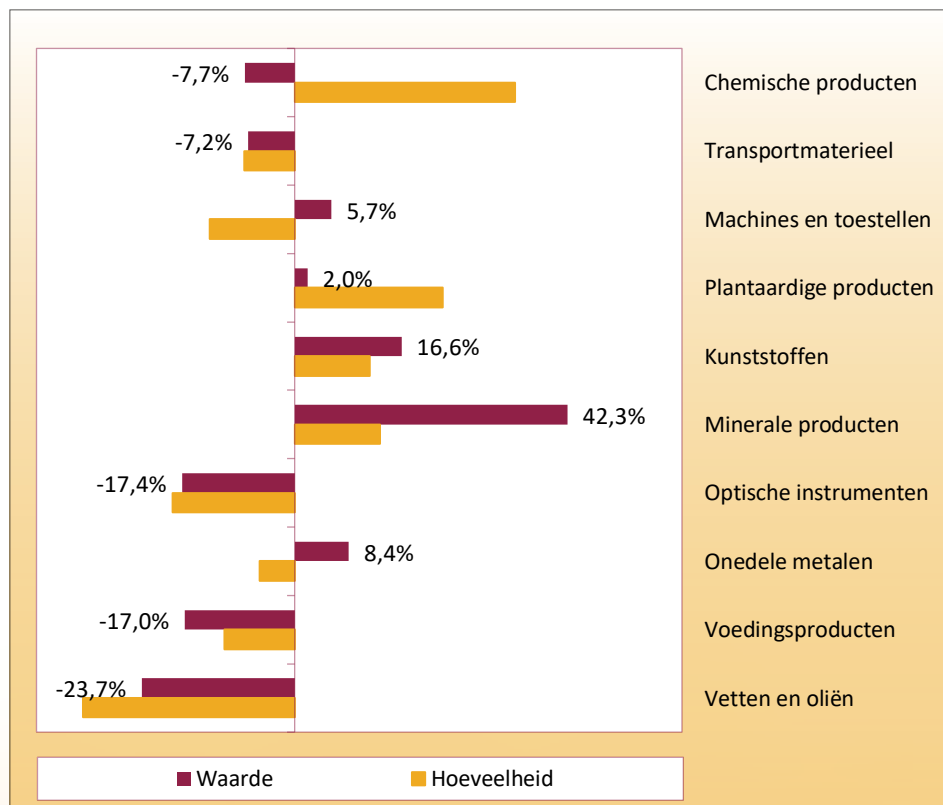
Machines en toestellen, plantaardige producten en onedele metalen waren de drie overige productgroepen uit de top tien waarvan de uitvoer het voorbije jaar toenam.

De waarde van de eerstgenoemde rubriek steeg met 5,7% (+EUR 13,6 miljoen), terwijl die van de twee overige secties er met respectievelijk 2,0% (+EUR 2,4 miljoen) en 8,4% (+EUR 5,5 miljoen) op vooruit ging.

Chemische producten, de voornaamste rubriek in de uitvoer, lieten een achteruitgang van 7,7% (-EUR 34,4 miljoen) optekenen en dit door de gedaalde export van o.a. 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik'. Mede hierdoor is ook de totale Belgische uitvoer van goederen naar Noorwegen in 2018 met 1,3% verminderd.

De overige productgroepen uit de top tien waarvan de export in 2018 afnam, registreerden een daling die varieerde van 7,2% (**transportmaterieel**) tot 23,7% (**vetten en oliën**). De achteruitgang van deze laatste sectie was het resultaat van de lagere uitvoer van 'koolzaad-, raapzaad- en mosterdzaadolie'.

GRAFIEK 3: VARIATIE VAN DE UITVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN – BELGIË – NOORWEGEN – 2018/2017 (IN WAARDE EN HOEVEELHEID)

3.1.2 IMPORT

De Belgische import van goederen uit Noorwegen wordt traditioneel gedomineerd door **minerale producten**. De invoer hiervan, die voornamelijk uit 'aardgas' en 'halfzware oliën' bestond, bedroeg het voorbije jaar iets meer dan EUR 4,9 miljard en vertegenwoordigde een aandeel van 90,1%.

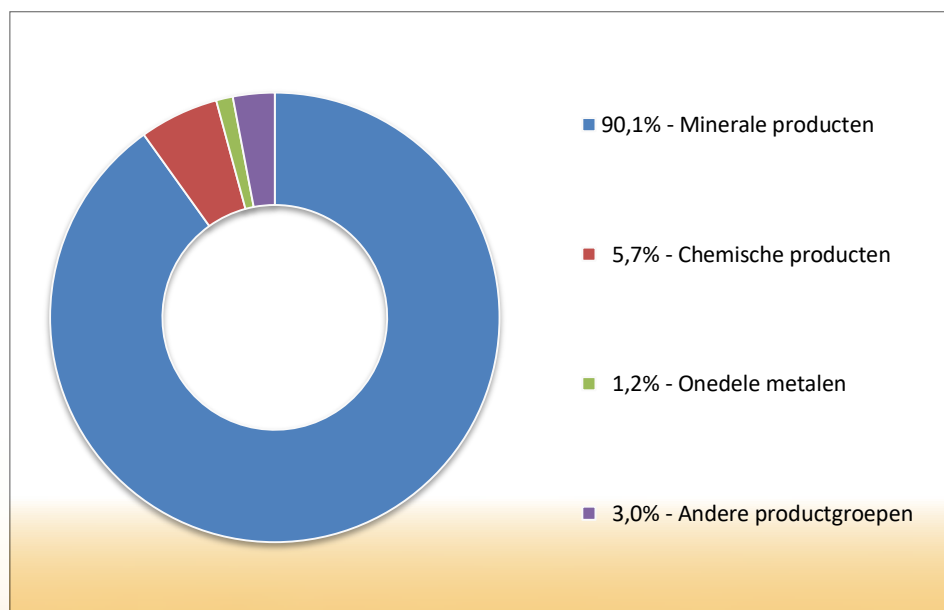
Chemische producten (belangrijkste subsecties: 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik', 'ethyleen' en 'verzadigde acyclische koolwaterstoffen') namen met een totaal van EUR 312,6 miljoen een aandeel van 5,7% in de totale invoer voor zich.

De rubriek **onedele metalen** (belangrijkste subsectie: 'ferrosilicium') vervulde de top drie van belangrijkste Belgische importsecties. De

waarde hiervan was goed voor EUR 67,1 miljoen, hetzij een aandeel van 1,2%.

De overige 3,0% in de Belgische invoer van goederen uit Noorwegen bestond uit **papier en karton** (EUR 46,6 miljoen, hetzij een aandeel van 0,9%), **machines en toestellen** (EUR 38,9 miljoen, hetzij een aandeel van 0,7%), **transportmaterieel** (EUR 22,9 miljoen, hetzij een aandeel van 0,4%), **kunststoffen** (EUR 15,5 miljoen, hetzij een aandeel van 0,3%), **hout** (EUR 9,6 miljoen, hetzij een aandeel van 0,2%), **edelstenen en edelmetalen** (EUR 8,4 miljoen, hetzij een aandeel van 0,2%), **optische instrumenten** (EUR 4,6 miljoen, hetzij een aandeel van 0,1%) en **werken van steen, gips, cement,...** (EUR 3,0 miljoen, hetzij een aandeel van 0,1%).

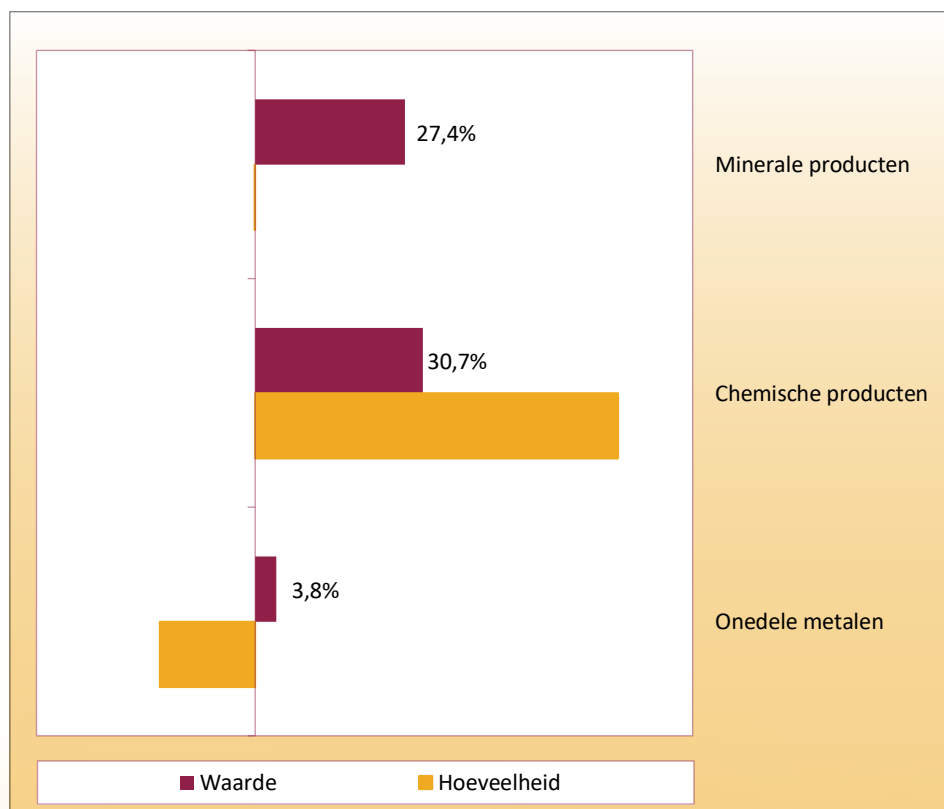
GRAFIEK 4: BELGISCHE INVOER UIT NOORWEGEN GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2018 - IN %)

Dat de totale Belgische import van goederen uit Noorwegen in 2018 met 24,4% toenam, was vrijwel volledig het gevolg van de gestegen invoer van **minerale producten**. De waarde van deze rubriek steeg met 27,4%, van bijna EUR 3,9 miljard in 2017 tot iets meer dan EUR 4,9 miljard het voorbije jaar en dit onder impuls van de sub-secties 'aardgas' en 'halfzware oliën'. Terwijl de waarde met meer dan een kwart toenam, ging de ingevoerde hoeveelheid er lichtjes op achteruit. Dit geeft aan dat de eenheidsprijs voor dit type product in 2018 aanzienlijk hoger lag dan een jaar eerder.

Chemische producten en **onedele metalen** waren de twee overige productgroepen die een aandeel van meer dan 1,0% in de Belgische import van goederen uit Noorwegen voor zich namen. De waarde van de eerstgenoemde sectie steeg met 30,7% (+EUR 73,5 miljoen) door de hogere invoer van voornamelijk 'verzadigde acyclische koolwaterstoffen', terwijl die van de laatste een beperkte groei van 3,8% (+EUR 2,5 miljoen) liet optekenen.

GRAFIEK 5: VARIATIE VAN DE INVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN – BELGIË – NOORWEGEN – 2018/2017 (IN WAARDE EN HOEVEELHEID)

3.1.3 ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN GOEDEREN NA DE EERSTE DRIE MAANDEN VAN 2019

EXPORT

De Belgische **export** van goederen naar Noorwegen bedroeg EUR 429,9 miljoen na afloop van de eerste drie maanden van 2019, dit is een stijging van 6,1% (+EUR 24,9 miljoen) vergeleken met de overeenkomstige periode van 2018.

De rubriek **chemische producten** bezette na het eerste kwartaal nog steeds de eerste plaats met een aandeel van 26,3% en een bedrag van EUR 112,9 miljoen. De waarde van deze groep van producten was echter met 3,8% (-EUR 4,4 miljoen) afgenomen in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder.

Transportmaterieel behield de tweede plaats in de uitvoer dankzij een groei van 11,5% (+EUR 8,2 miljoen). Deze groep van producten vertegenwoordigde een bedrag van EUR 79,9 miljoen, hetzij een aandeel van 18,6% in de totale export.

IMPORT

De Belgische **import** van goederen uit Noorwegen bedroeg EUR 888,5 miljoen na de eerste drie maanden van 2019. Dit is een vermindering van 32,3% (-EUR 423,6 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2018, toen de invoer goed was voor iets meer dan EUR 1,3 miljard.

Na afloop van het eerste kwartaal van 2019 behield de sectie **minerale producten** met 85,3% en een bedrag van EUR 757,5 miljoen nog steeds autoritair de eerste plaats. Het feit dat de invoer hiervan na de periode onder beschouwing 35,9% (-EUR 424,5 miljoen) lager lag dan na de equivalente periode van 2018, was ook meteen de voornaamste reden voor

De sectie **machines en toestellen** vervulde na de periode onder beschouwing de top drie met een aandeel van 14,4% en een bedrag van EUR 62,0 miljoen. In vergelijking met dezelfde periode van 2018 was de waarde van deze groep van producten met 11,1% (+EUR 6,2 miljoen) gestegen.

Dat de totale Belgische uitvoer van goederen naar Noorwegen na het eerste trimester van 2019 een hoger bedrag voor zich nam dan na de overeenkomstige periode een jaar eerder, was verder ook te danken aan de secties **optische instrumenten** en **plantaardige producten**. De export van de eerstgenoemde rubriek was er met 41,7% (+EUR 9,2 miljoen) op vooruit gegaan, terwijl die van de laatste met 51,2% (+EUR 9,2 miljoen) was gestegen.

de gedaalde Belgische invoer van goederen uit Noorwegen.

De importwaarde van **chemische producten** is er met 3,3% (-EUR 2,6 miljoen) op achteruit gegaan. Na de eerste drie maanden van 2019 vertegenwoordigde deze rubriek een waarde van EUR 76,4 miljoen, hetzij 8,6% van de totale Belgische invoer uit Noorwegen.

Door een toename van de invoer met 11,3% (+EUR 1,8 miljoen) steeg de waarde van de sectie **onedele metalen** tot EUR 17,3 miljoen. Na het eerste trimester van 2019 vervulde deze groep van producten de top drie aan invoerzijde met een aandeel van 1,9%.

3.2 HANDELSVERKEER IN DIENSTEN

In 2018 nam de waarde van de Belgische **export** van diensten naar Noorwegen met 1,4% (-EUR 7,1 miljoen) af, van EUR 518,0 miljoen tot **EUR 510,9 miljoen**. Dit maakte van het land de **24ste** belangrijkste klant van België in de totale uitvoer van diensten, na Rusland, maar voor Portugal. Het aandeel van dit land in de totale Belgische export van diensten bedroeg afgelopen jaar 0,5%.

De Belgische **import** van diensten uit Noorwegen vertegenwoordigde in 2018 een

waarde van **EUR 550,0 miljoen**, hetzij een vooruitgang van 2,8% (+EUR 15,0 miljoen) in vergelijking met het jaar voordien. Noorwegen was in 2018 de **25ste** belangrijkste leverancier van diensten aan België, na India, maar voor Bulgarije met een aandeel van 0,5% in de totale Belgische import van diensten.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie m.b.t. de Belgische handel in diensten met Noorwegen voor de periode **2016-2018**.

TABEL 4: EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE HANDEL IN DIENSTEN MET NOORWEGEN

(In miljoen €)	2016	2017	2018
Export	666,9	518,0	510,9
Import	501,5	535,0	550,0
Handelsbalans	165,4	17,0	-39,1
Export: variatie (in %)	-1,8	-22,3	-1,4
Import: variatie (in %)	-4,9	6,7	2,8

Aangezien de invoer van diensten uit Noorwegen in 2018 groter was dan de uitvoer ervan, vertoonde de **dienstenbalans** afgelopen jaar een tekort in het nadeel van België.

Het surplus op de Belgische dienstenbalans met Noorwegen, dat EUR 165,4 miljoen bedroeg in 2016, nam in 2017 af tot slechts EUR 17,0 miljoen doordat de waarde van de uitvoer net zoals een jaar eerder verder bleef dalen, terwijl de invoer aanknoopte met een

groei. Aangezien zowel de in- als de uitvoer ook in 2018 in dezelfde richting bleven evolueren, veranderde het overschot op de balans het voorbije jaar in een tekort van EUR 39,1 miljoen.

De balans voor diensten vertoonde in 2018 gelijkenissen met de goederenbalans, aangezien deze laatste traditioneel in het nadeel van België is.

3.2.1 EXPORT

In 2018 was **vervoer** de belangrijkste categorie in de Belgische **export** van diensten naar Noorwegen met een aandeel van 35,4%, hetzij EUR 181,0 miljoen. Deze rubriek is o.a. samengesteld uit zeevervoer, luchtvervoer, spoorvervoer, vervoer over de weg en vervoer over de binnenwateren. **Andere commerciële diensten** bezetten plaats twee met 32,3% en **reisverkeer** nam plaats drie in met een aandeel van 10,6%.

Vervoer, de voornaamste rubriek in de Belgische uitvoer van diensten naar Noorwegen, liet in 2018 een toename van 8,4% (+EUR 14,0 miljoen) optekenen.

De sectie **reisverkeer** was de enige overige dienstengroep uit de top vijf waarvan de

uitvoer afgelopen jaar groeide. De waarde hiervan steeg echter slechts met EUR 157.000 (+0,4%).

Ondanks de positieve evolutie van de hiervoor vermelde rubrieken en de **andere diensten** (+30,1%, hetzij +EUR 10,7 miljoen) is de totale Belgische uitvoer van diensten naar Noorwegen er in 2018 toch met 1,4% op achteruit gegaan. Dit lag vooral aan het feit dat de waarde van **andere commerciële diensten** en **financiële diensten** met respectievelijk 7,6% (-EUR 13,6 miljoen) en 36,7% (-EUR 16,9 miljoen) verminderde.

De negatieve impact van **communicatie** (-2,4%, hetzij -EUR 1,3 miljoen) op het algemene resultaat was aanzienlijk minder significant.

TABEL 5: BELGISCHE EXPORT NAAR NOORWEGEN VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

(In miljoen €)	2017	2018	2018/2017 Var. (in %)	2018 Aandeel (in %)
Vervoer	167,0	181,0	8,4	35,4
Andere commerciële diensten	178,7	165,1	-7,6	32,3
Communicatie	55,3	54,0	-2,4	10,6
Reisverkeer	35,3	35,5	0,4	6,9
Financiële diensten	46,2	29,3	-36,7	5,7
Andere diensten	35,4	46,1	30,1	9,0
Totaal	518,0	510,9	-1,4	100,0

3.2.2 IMPORT

In 2018 bestond de totale Belgische **import** van diensten uit Noorwegen voor net iets meer dan de helft (51,7%) uit **andere commerciële diensten**. Deze sectie, die o.a. is samengesteld uit 'transitohandel', 'operationele leasingdiensten', 'juridisch, accountancy en managementadvies en public relations', 'audit, boekhoudkundige en belastingadviesdiensten' en 'reclamewezen, marktonderzoek en opinieonderzoek' was goed voor een waarde van EUR 284,1 miljoen. **Vervoer** en **reisverkeer** vervolledigden de top drie met een aandeel van respectievelijk 29,6% en 7,2%.

De sterkste procentuele groei uit de top vijf werd in 2018 opgetekend door **vervoer**. De waarde van deze rubriek steeg met 17,7%, van EUR 138,2 miljoen in 2017 tot EUR 162,7 miljoen het voorbije jaar.

De secties **andere commerciële diensten** en **reisverkeer** waren de overige dienstengroepen uit de top vijf waarvan de invoer in 2018 toenam. De waarde van de eerste sectie steeg met EUR 9,1 miljoen (+3,3%), terwijl die van de laatste er met EUR 619.000 (+1,6%) op vooruitging.

De stijging van de hiervoor aangehaalde dienstengroepen was net iets significanter dan de achteruitgang van **communicatie** (-38,5%, hetzij -EUR 14,5 miljoen), **financiële diensten** (-19,6%, hetzij -EUR 3,2 miljoen) en de **andere diensten** (-5,0%, hetzij -EUR 1,4 miljoen). Hierdoor is de totale Belgische invoer van diensten uit Noorwegen in 2018 met 2,8% gegroeid.

TABEL 6: BELGISCHE IMPORT UIT NOORWEGEN VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

(In miljoen €)	2017	2018	2018/2017 Var. (in %)	2018 Aandeel (in %)
Andere commerciële diensten	275,0	284,1	3,3	51,7
Vervoer	138,2	162,7	17,7	29,6
Reisverkeer	39,1	39,7	1,6	7,2
Communicatie	37,8	23,3	-38,5	4,2
Financiële diensten	16,4	13,2	-19,6	2,4
Andere diensten	28,4	27,0	-5,0	4,9
Totaal	535,0	550,0	2,8	100,0

3.2.3 ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN DIENSTEN NA DE EERSTE DRIE MAANDEN VAN 2019

EXPORT

Volgens de beschikbare gegevens voor 2019 bedroeg de Belgische **export** van diensten naar Noorwegen EUR 131,1 miljoen na de eerste drie maanden. Dit is een groei van 5,2% (+EUR 6,4 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2018.

De rubriek **vervoer** had na het eerste kwartaal van 2019 de eerste plaats in de uitvoer van diensten naar Noorwegen behouden met EUR 52,5 miljoen of 40,0% van de uitvoer. Dit is een groei van 2,8% (+EUR 1,4 miljoen) in vergelijking met de equivalente periode van 2018.

De waarde van **andere commerciële diensten** was er met 24,9% (-EUR 9,4 miljoen) op

achteruit gegaan na de eerste drie maanden van 2019. De uitvoer hiervan viel terug tot EUR 28,4 miljoen, waarmee het een aandeel van 21,6% voor zich nam.

Dat de totale Belgische uitvoer van diensten naar Noorwegen na het eerste kwartaal van 2019 toch nog boven het niveau van een jaar eerder lag ondanks de daling van de hiervoor vermelde andere commerciële diensten, was vooral te danken aan de rubriek **constructie**. De waarde hiervan bedroeg na de periode onder beschouwing EUR 13,5 miljoen, hetgeen een verhoging van EUR 11,9 miljoen is in vergelijking met de eerste drie maanden van 2018. Hiermee vertegenwoordigde deze groep van diensten een aandeel van 10,3%.

IMPORT

De Belgische **import** van diensten uit Noorwegen bedroeg EUR 87,3 miljoen na afloop van de eerste drie maanden van 2019. Dit is een achteruitgang van 12,2% (-EUR 12,2 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2018.

De algemene afname in de invoer van diensten uit Noorwegen valt in de eerste plaats toe te wijzen aan de sectie **vervoer**. De waarde hiervan was na de periode onder beschouwing met 21,0% (-EUR 9,2 miljoen) gedaald tot EUR 34,6 miljoen. Hiermee vertegenwoordigde het een aandeel van 39,7%.

Andere commerciële diensten namen plaats twee in met een aandeel van 31,2% en een waarde van EUR 27,2 miljoen. De invoer van deze sectie was na de eerste drie maanden van 2019 met 11,7% (-EUR 3,6 miljoen) afgenomen.

De waarde van **reisverkeer** was er met 5,7% (+EUR 407.000) op vooruit gegaan, van EUR 7,1 miljoen na de eerste drie maanden van 2018 tot iets minder dan EUR 7,6 miljoen na de overeenkomstige periode van dit jaar. Zij nam een aandeel van 8,6% in de totale Belgische invoer van diensten uit Noorwegen voor zich.

4 ENKELE ECONOMISCHE INDICATOREN - NOORWEGEN

Economische structuur (2017 - schattingen):	
BBP	398,8 miljard USD
Groeipercentage van het BBP	1,9%
Inflatie	1,9%
Uitvoer van goederen (FOB)	102,8 miljard USD
Invoer van goederen (FOB)	95,1 miljard USD
Handelsbalans	7,7 miljard USD
Bevolking (juli 2018)	5,4 miljoen
Werkloosheidsgraad	4,2%
Voornaamste klanten (2017): in % van het totaal	
Verenigd Koninkrijk	21,1
Duitsland	15,5
Nederland	9,9
Zweden	6,6
Voornaamste leveranciers (2017): in % van het totaal	
Zweden	11,4
Duitsland	11,0
China	9,8
Verenigde Staten	6,8
Voornaamste uitgevoerde producten	
Aardolie en aardolieproducten	
Machines en toestellen	
Metalen	
Voornaamste ingevoerde producten	
Machines en toestellen	
Chemische producten	
Metalen	

Bron: CIA World Factbook

5 METHODOLOGISCHE OPMERKINGEN

5.1 CONCEPT

Twee concepten kunnen gebruikt worden voor het bepalen van de statistieken betreffende de buitenlandse handel van goederen: het communautair concept of het nationaal concept.

Het Agentschap voor Buitenlandse Handel maakt gebruik van de gegevens volgens het communautair concept, aangezien deze ook door Eurostat aangewend worden. De statistieken die hier geleverd worden, zijn vergelijkbaar met de gegevens van de andere Europese landen alsook diegene die gebruikt worden in de publicaties van de Europese Unie. De definitie van beide concepten wordt hieronder gegeven:

HET COMMUNAUTAIR CONCEPT

Een set van gegevens wordt berekend volgens de door de Europese Commissie vastgelegde regels. Deze cijfers over de in- en uitvoer van goederen - ook genaamd «**cijfers volgens communautair concept**» of «cijfers volgens EU concept» - omvatten, grosso modo, de goederen die de landsgrenzen overschrijden, met uitzondering van goederen in transit en enkele eerder onbeduidende tijdelijke goederenbewegingen. Het voordeel van deze statistieken «volgens communautair concept» is dat ze vergelijkbaar zijn met de cijfers van de andere lidstaten van de Europese Unie.

HET NATIONAAL CONCEPT

Een tweede set van gegevens wordt berekend volgens regels die nationaal in België werden vastgelegd door de Nationale Bank van België (NBB), de instantie die in België bevoegd is voor de berekening van onder andere de in- en uitvoer statistieken voor rekening van het INR. Die set van cijfers over de in- en uitvoer - ook genaamd «**cijfers volgens nationaal concept**» - is een afgeleide van de eerste set en omvat enkel de in- en uitvoerbewegingen waarbij ingezetenen betrokken zijn. Deze tweede set van cijfers is noodzakelijk voor een correcte integratie van de cijfers over de buitenlandse handel in de cijfers van de betalingsbalans en de nationale rekeningen, omdat ze een beeld geven van de goederenhandel van Belgische ingezetenen met het buitenland. De cijfers volgens «communautair concept» omvatten immers een aanzienlijke hoeveelheid handel waarbij geen Belgische ingezetenen betrokken zijn.

5.2 INDEX VAN DE EENHEIDSPRIJS IN DE IN- EN UITVOER

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie van de index van de eenheidsprijs van goederen in de import en de export voor België (met de wereld).

Dankzij deze index kan de algemene evolutie van de prijs van goederen worden geanalyseerd. Dit laat dan op zijn beurt weer toe om de globale evolutie van de Belgische import en export in perspectief te zien door te bepalen welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in de prijs (en dus ook welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in hoeveelheden).

De tabel moet als volgt geïnterpreteerd worden:

als een product een exportwaarde had van EUR 100 in 2010, dan heeft dit product **gemiddeld** een exportwaarde van EUR 112,3 in 2018. Hetzelfde principe geldt ook voor de import. Als een product een importwaarde heeft van EUR 100 in 2010, heeft ditzelfde product een importwaarde van EUR 115,5 in 2018.

TABEL 7: INDEX VAN DE EENHEIDSWAARDE VAN DE TOTALE EXPORT EN IMPORT VAN BELGIË (2010=100)

	Export	Import
2002	86,1	82,1
2003	85,0	81,1
2004	86,4	83,2
2005	90,9	89,0
2006	94,3	93,1
2007	96,6	94,2
2008	100,4	100,8
2009	93,8	92,4
2010	100,0	100,0
2011	106,8	109,1
2012	109,4	112,9
2013	108,6	111,9
2014	107,3	109,9
2015	106,7	108,1
2016	103,8	103,9
2017	109,0	110,3
2018	112,3	115,5

6 BRONNEN

WERELDBANK — WWW.WORLDBANK.ORG

NATIONALE BANK VAN BELGIË — WWW.NBB.BE

CREDENDO GROUP — WWW.CREDENDOGROUP.COM

CIA WORLD FACTBOOK — WWW.CIA.GOV

DIRECTORATE-GENERAL COMMERCE, EUROPEAN COMMISSION — [HTTP://EC.EUROPA.EU/TRADE](http://EC.EUROPA.EU/TRADE)

EUROSTAT, EUROPESE COMMISSIE — [HTTP://EC.EUROPA.EU/EUROSTAT](http://EC.EUROPA.EU/EUROSTAT)

WERELDHANDELSORGANISATIE — WWW.WTO.ORG

7 CONTACTEN

STUDIES EN STATISTIEKEN

CHRISTELLE CHARLIER

DIRECTEUR

☎ +32 2 206 35 78

✉ CHRISTELLE.CHARLIER@ABH-ACE.BE

DENNIS GIJSBRECHTS

INTERNATIONAL TRADE ANALYST

☎ +32 2 206 35 73

✉ DENNIS.GIJSBRECHTS@ABH-ACE.BE

CÉDRIC CLUDTS

INTERNATIONAL TRADE ANALYST

☎ +32 2 206 35 64

✉ CEDRIC.CLUDTS@ABH-ACE.BE

Datum van publicatie: September 2019

Verantwoordelijke uitgever: Fabienne L'Hoost

Tekstschrijver: Dennis Gijsbrechts

Hoewel alles in het werk werd gesteld om nauwkeurige en actuele informatie te geven, kan het Agentschap voor Buitenlandse Handel niet verantwoordelijk worden gesteld voor fouten, weglatingen en leugenachtige verklaringen. Het kan evenmin verantwoordelijk worden gehouden voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze nota. Deze nota heeft niet de bedoeling advies te verstrekken.

Overname gegevens is toegelaten mits bronvermelding.

**Agentschap voor
Buitenlandse Handel**

Agentschap voor Buitenlandse Handel
Montoyerstraat 3 - 1000 Brussel • België
+32 2 206 35 11 • www.abh-ace.be